

UOT: 336.1; 336.22

JEL: H24

HÜSEYNLİ R.R.

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin (UNEC) II kurs magistrantı

MÜASİR DÖVRDƏ İQTİSADIYYATIN SAHİBKARLIQ SEKTORUNUN FƏALİYYƏTİNİN STİMULLAŞDIRILMASINDA VERGİ SİYASƏTİNİN ROLU

Xülasə

Tədqiqatın nəzəri və metodoloji əsasını müvafiq ədəbiyyatlarda xarici və yerli tədqiqatçıların işləri və işçi sənədləri təşkil etmişdir.

Tədqiqat işində empirik, statistik paylanma, ekonometrik və müqayisəli təhlil üsullarından istifadə edilmişdir.

Tədqiqatın informasiya bazası. Dissertasiya işinin informasiya bazasını Azərbaycan Dövlət Statistika Komitəsinin, Vergilər Nazirliyinin məlumatları, Beynəlxalq Valyuta Fondunun Azərbaycanın vergi sisteminə aid məlumatları, internet materialları və sair təşkil edir.

Tədqiqatın obyektı vergi güzəştlərinin tətbiqi prosesidir.

Tədqiqatın predmeti vergi güzəştlərinin idarə edilməsinin təkmilləşməsi istiqamətləridir.

Açar sözlər: *sahibkarlıq, vergi, siyasət, iqtisadi.*

GİRİŞ

Azərbaycanda iqtisadiyyatın tənzimlənməsi sahəsində uğurla həyata keçirilən dövlət siyasəti nəticəsində davamlı iqtisadi artımın təmin edilməsində, əhəlinin həyat səviyyəsinin, onun maddi rifahının yüksəlməsində, sahibkarlıq mühitinin formalaşmasında, o cümlədən sahibkarlığın inkişafında böyük nailiyyətlər əldə edilmişdir. Sahibkarlığın inkişafı üçün əlverişli institusional-iqtisadi mühitin formalaşması, bir tərəfdən iqtisadiyyatın diversifikasiyası, qeyri-neft sektorunun genişlənməsi, yeni iş yerlərinin açılması üçün əlverişli şərait yaradır, digər tərəfdən isə iqtisadiyyatın modernləşdirilməsi onun mobilliyinin və dinamikliyinin təmin olunmasına, dövlətin sosial yükünün azalmasına imkan verir. Müasir qloballaşan dünya iqtisadiyyatında transmilli korporasiyaların, beynəlxalq şirkətlərin rolunun artması şəraitində milli iqtisadiyyatın qorunmasında və onun təhlükəsizliyinin təmin edilməsində sahibkarlığın inkişafı xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

Respublikamızda sahibkarlığın inkişafının davamlı xarakter daşması məqsədilə institusional və qanunvericilik mühitinin təkmilləşdirilməsi, biznesin stimullaşdırılmasında müvafiq vergi siyasətinin, müasir menecment və idarəetmə üsullarının tətbiqi Azərbaycan Respublikası Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən müəyyən edilmiş iqtisadi inkişaf strategiyasında

öz əksini tapmışdır. Sahibkarlığa dövlət dəstəyinin gücləndirilməsi, vergi sisteminin təkmilləşdirilməsi, güzəştli kreditlərin verilməsi, bank sektorunun və maliyyə-kredit münasibətlərinin inkişafı Azərbaycanda biznesin genişlənməsini stimullaşdırır.[2, 145]

Sahibkarlığın inkişafında vergi siyasətinin rolunun təhlili sahəsində elmi araşdırmaların aparılması həlli zəruri olan və imperativ xarakter daşıyan məsələlərin aşkar edilməsinə imkan yaradır. Eyni zamanda qeyd etmək lazımdır ki, nəzəri cəhətdən əsaslandırılmış vergi siyasətinin praktiki cəhətdən həyata keçirilməsi mümkün olmalıdır. Bir çox hallarda istər inkişaf etmiş, istərsə də inkişaf etməkdə olan ölkələrdə müxtəlif xarakterli sosial, iqtisadi və siyasi amillərin təsiri nəticəsində elmi cəhətdən əsaslandırılmış konsepsiyanı həyata keçirmək mümkün olmur. İqtisadi nəzəriyyə vasitəsi ilə əldə edilən elmi nəticələrin sosial-iqtisadi siyasət ilə bağlı olmasına baxmayaraq, praktiki baxımdan onun tətbiqi bir çox problemlərlə bağlı olur. Bu baxımdan mövzunun aktuallığı özünü göstərir.

Sahibkarlıq sektorunun fəaliyyətinin stimullaşdırılmasında vergi siyasəti

Kiçik və orta sahibkarlığın inkişafı ilə əlaqədar olaraq həyata keçirilmiş məqsədyönlü tədbirlər nəticəsində ölkə iqtisadiyyatında və onun əsasını təşkil edən sahibkarlığın inkişafı sahəsində nəzərə çarpan pozitiv meyillər özünü

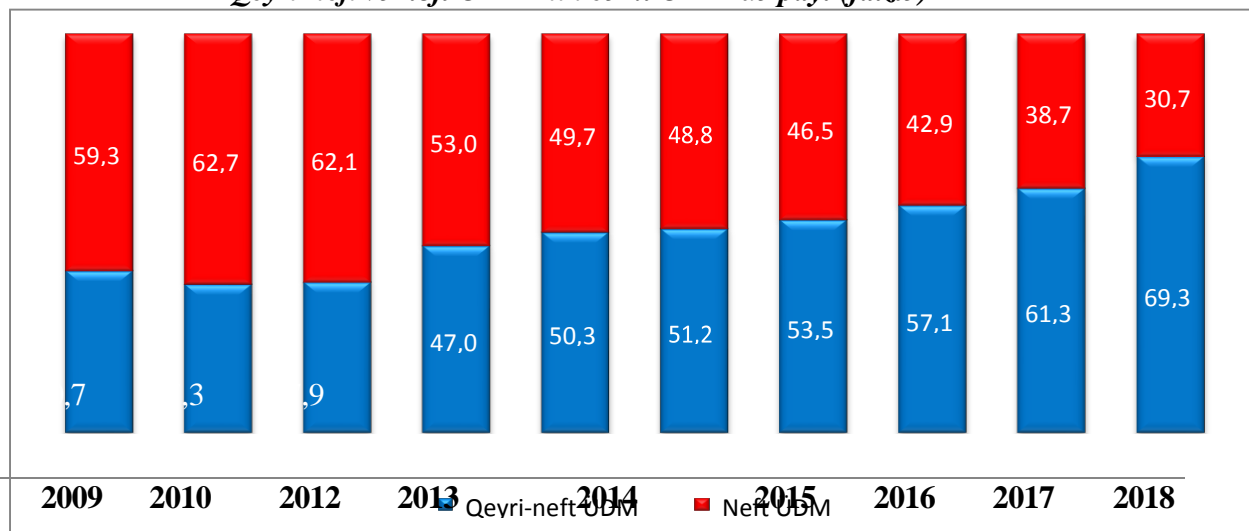

göstərməkdə davam edir.[3, 286] Ölkənin sahibkarlıq sektorunun inkişafı göstəricilərinin dinamikası aparılan iqtisadi islahatların uğurlu nəticələrinin əyani təsdiqidir. 2018-ci il ərzində ölkəmizdə ÜDM istehsalı keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 1,1 faiz artaraq 54,3 milyard manat olmuşdur. Bu dövrdə iqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunda əlavə dəyər 1,3 faiz artmış, onun ÜDM-də xüsusi çəkisi son 5 ildə 51,3 faizdən 69,4 faizədək yüksəlmişdir. Buna uyğun olaraq ÜDM-in 30,6 faizi neft-qaz istehsalı və emalı sahələrinin payına düşmüş və əvvəlki ilə nisbətən 1,1 faiz artmışdır. ÜDM-in əhalinin hər nəfərinə düşən həcmi 5 703,8 manat olmuşdur. Qeyri-neft sahəsinin ÜDM-dəki xüsusi çəkisi illər üzrə yüksəlmişdir. Buna səbəb ölkənin neft

sektorundan əldə edilən gəlirlərin Dövlət Neft Fondunda mərkəzləşərək düzgün idarə edilməsi nəticəsində neft gəlirləri qeyri-neft sektoruna yönəldilmiş və bu sahədə yüksək iqtisadi artıma nail olunmuşdur. Ölkədə neft və qaz hasilatının həcmi, o cümlədən Dövlət Neft Fondundan dövlət büdcəsinə transferləri illər üzrə müqayisə etsək belə bir qənaətə gəlmək olar ki, son 10 ildə iqtisadiyyatın qeyri-neft sahəsinə qoyulan investisiyalar öz real nəticələrini son bir neçə ildə göstərmiş və qeyri-neft sektorunun əhəmiyyətli artımı ilə özünü göstərmişdir. O cümlədən, neft sektorundan əldə edilən vəsait maliyyə aktivləri formasında da ölkənin makroiqtisadi təhlükəsizliyinin qorunması istiqamətində valyuta ehtiyatlarının artırılmasına yönəldilmişdir.

Diaqramma №1.

Qeyri-neft və neft ÜDM-nin cəmi ÜDM-də payı (faizlə)

Mənbə: Vergilər Nazirliyinin makroiçməli, 2019

Vurğulayaq ki, 10 il əvvəl ölkəmizin valyuta ehtiyatları yox dərəcəsində idi. Həyata keçirilən uğurlu iqtisadi siyasət ölkəmizin dünya ölkələri arasındakı bu yüksək mövqeyi qazanmasına imkan yaratmışdır. Valyuta ehtiyatları ÜDM-in 71,0 faizini təşkil etməklə, 4 illik idxalın maliyyələşdirilməsi həcmindədir. O cümlədən, valyuta ehtiyatları xarici dövlət borcundan 5,7 dəfə çoxdur. Qeyd edilən göstəricilər AR-nın dayanıqlı makroiqtisadi vəziyyətini bildirir.

Əlavə dəyərin 33,8 faizi sənayedə, 10,0 faizi ticarətdə; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 2,7 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə xidmətləri sahələrində, 12,2 faizi tikinti kompleksində, 5,3 faizi nəqliyyatda, 6,3 faizi kənd

təsərrüfatında, 2,0 faizi informasiya və rabitədə, 19,4 faizi başqa sahələrdə, sosial və fərdi xidmətlərdə yaradılmışdır. Məhsula və idxala vergilərin ÜDM-də xüsusi çəkisi 8,4 faiz təşkil etmişdir. 2017-ci ildəki ÜDM-in strukturuna nəzər salsaq görə bilərik ki, ÜDM-in məhsullar istehsalında sənaye istehsalının payına düşür. Burada yüksək xüsusi çəki neft sənayesinə aiddir. Ölkədə biznes mühitinin yaxşılaşdırılması, biznesə başlama proseduralarının sadələşdirilməsi, sağlam rəqabətin təmin olunması, sahibkarlığa dövlət dəstəyinin gücləndirilməsi, sahibkarların maarifləndirilməsi, qanunvericilik bazasının inkişaf etdirilməsi və başqa geniş həcmli

tədbirlər nəticəsində 2018-ci ildə ÜDM-nun həcmində özəl sektorun payı 85,0 faiz olmuşdur.

Cədvəl №1.

Xam neft, təbii qaz hasilatı, valyuta ehtiyatları, ÜDM, neft və qeyri-neft ÜDM-i barədə məlumatlar

İllər	Xam neft hasilatı (milyon tonla)	Təbii qaz hasilatı (milyard kubmetr)	DNF-dan Dövlət büdcəsinə transfertlər (milyon manatla)	Valyuta ehtiyatları (milyon ABŞ dolları)	ÜDM (milyon manatla)	ÜDM neft sektoru (milyon manatla)	ÜDM qeyri-neft sektoru (milyon manatla)
2009	32,3	9,0	585,0	3 367,3	18 746,2	11 116,2	7 630,0
2010	42,6	17,0	585,0	5 770,4	28 360,5	17 784,4	10 576,1
2011	44,5	23,4	1 100,0	17 337,0	40 137,2	24 939,9	15 197,3
2012	50,4	23,7	4 915,0	20 061,7	35 601,5	18 875,5	16 726,0
2013	50,8	26,3	5 915,0	29 207,6	42 465,0	21 101,2	21 363,8
2014	45,6	25,8	9 203,0	40 281,5	52 082,0	26 650,5	25 431,5
2015	43,0	26,8	9 905,0	45 824,4	54 743,7	25 481,7	29 262,0
2016	43,5	29,5	11 350,0	50 029,5	57 708,2	25 070,3	32 637,9
2017	42,4	29,6	9 337,0	54 000,0	59 014,1	22 824,9	36 189,2
2018	41,6	29,0	8 130,0	38 600,0	54 352,1	16 682,1	37 670,0

Mənbə: Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsi, www.azstat.org

Cədvəl №2.

Kiçik müəssisələrin mənfəəti (iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə, min manat)

Göstəricilər	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
İqtisadiyyatın bütün sahələri üzrə - cəmi	41 661,0	51 964,6	65 788,6	78 324,7	85 328,5	122 789,8	165 437,5	175 398,5
o cümlədən:								
kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	-	-	-	-	-	-	-	-
sənaye	10 369,8	11 652,8	29 540,6	30 744,7	39 353,2	60 958,1	81 652,2	88 597,0
tikinti	5 814,8	9 173,1	4 377,5	4 220,8	4 252,0	3 329,3	3 970,5	1 062,0
ticarət, nəqliyyat vasitələrinin təmiri	12 577,9	13 386,4	11 146,3	15 788,1	12 087,8	18 071,3	23 823,0	25 721,9
nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	3 235,3	7 908,4	8 149,6	10 634,5	11 020,5	15 208,3	21 176,0	22 863,9
turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	738,2	745,6	1 162,8	880,9	961,5	1 417,3	1 525,9	1 607,6
informasiya və rabitə	-	-	-	329,8	550,2	993,1	1 323,5	1 429,0
daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	2 767,2	3 095,6	4 378,5	6 319,4	8 245,3	12 714,3	17 205,5	18 576,9
təhsil, əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, digər sahələr	6 157,8	6 002,1	7 033,3	9 406,5	8 858,0	10 098,1	14 760,9	15 540,2

Mənbə: Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsi, www.azstat.org

Aqrar sektor, sənaye, ticarət, mehmanxana və iaşə xidməti, tikinti, nəqliyyat, rabitə kimi istehsal və xidmət sektorlarında qeyri-dövlət bölməsinin payı 70-98 faiz arasında dəyişir. 2014-cü ildə özəl bölmədə istehsalın həcmi sənaye məhsulunun 81,5 faizini təşkil etmiş, ümumi istehsalın 93,2 faizi sənaye mallarının istehsalı, 6,8 faizi isə sənaye xarakterli xidmətlərin göstərilməsi hesa-

bına yaradılmışdır. Qısa müddət ərzində qazanılmış bu uğur, islahatların aparıcı xəttini təşkil edən sahibkarlığın tərəqqisi, biznes mühitinin yaxşılaşdırılması üzrə həyata keçirilən ardıcıl və sistemli tədbirlərin nəticəsində mümkün olmuşdur. Bazar münasibətlərinin tələblərinə müvafiq olaraq ölkə iqtisadiyyatında sahibkarlığın tərəqqisi prosesi davam etmişdir. Ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisələrin sayı və strukturu

— sahibkarlığa dövlət köməyi haqqında AR Qanunu və — İqtisadi fəaliyyət növləri üzrə sahibkarlıq subyektlərinin müəyyən edilməsi meyarlarının hədlərinin təsdiq olunması haqqında AR Nazirlər Kabinetinin Qərarı ilə müəyyən edilmiş işçilərin sayı və illik dövriyyə meyarına görə təyin edilir. 2016-cü ildə kiçik müəssisələrin sayı 10,0 faiz artmışdır. Ölkədə kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinin sayı 2017-ci ildə 186887 vahid olmuşdur. İqtisadiyyatın bütün sahələri üzrə kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərində ticarət, nəqliyyat vasitələrinin təmiri 48 %, nəqliyyat və anbar təsərrüfatı 15,3 %, sənaye 3,5 % olmuşdur.

Son illərin göstəricilərinə nəzər salsaq məlum olur ki, 2018-ci ildə təkcə iqtisadiyyatın bütün sahələri üzrə kiçik müəssisələrin mənfəəti 175,3 milyon manat olmuşdur. Mənfəətin 50,4 %-i

sənaye sahələrinin, 14,7 %-i ticarət, nəqliyyat vasitələrinin təmirinin payına düşür.

Ölkənin regionları üzrə sahibkarlıq subyektlərinin 37,5 faizi Bakıda, 62,5 faizi regionlarda qeydiyyatdan keçmişdir.

Cədvəldən də məlum olur ki, sahibkarların investisiyalarında artım müşahidə olunmaqdadır. Bu investisiyaların böyük qismi sahibkarların şəxsi vəsaitləri hesabına maliyyələşdirilir. Sahibkarların yalnız kiçik hissəsi investisiyalar üçün maliyyə yardımı almaq üçün maliyyə təşkilatlarına müraciət edirlər. Bakıda fəaliyyət göstərən sahibkarların 50 faizdən çoxu, regionlarda isə sahibkarların yalnız 26 %-i kommersiya məqsədi üçün binanı icarəyə götürür. Sahibkarların fikrincə, müəssisələrin təxminən 60 %-i icarəyə götürülmür binalarda yerləşir. Bakıda icarə haqqı müəssisənin mənfəətinin 30-40 %-i təşkil edir.

Cədvəl №3.

Sahibkarlıq subyektləri tərəfindən əsas kapitala investisiyalar (iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə, min manat)

Göstəricilər	2016		2017		2018	
	Cəmi	Yekuna nisbətən, %	Cəmi	Yekuna nisbətən, %	Cəmi	Yekuna nisbətən, %
İqtisadiyyatın bütün sahələri üzrə - cəmi	531 627,2	100,0	486 343,5	100,0	746 451,6	100,0
o cümlədən:						
kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	89 963,5	16,9	52 412,0	10,8	86 898,4	11,6
sənaye	244 765,8	46,0	251 895,3	51,8	248 400,0	33,3
tikinti	2 400,3	0,5	12 796,5	2,6	147 540,0	19,8
ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	54 564,5	10,3	56 981,9	11,7	120 713,5	16,2
nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1 615,8	0,3	2 947,8	0,6	21 847,7	2,9
turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	88 020,3	16,6	55 346,5	11,4	68 016,0	9,1
informasiya və rabitə	1,6	-	2,0	-	-	-
daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	47 314,0	8,9	47 076,2	9,7	291,8	-
təhsil	593,0	0,1	2 080,0	0,4	886,5	0,1
əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	1 835,0	0,3	1 820,0	0,4	1 919,9	0,3

Mənbə: Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsi, www.azstat.org

NƏTİCƏ VƏ TƏKLİFLƏR

Aparılan elmi araşdırmalar aşağıdakı nəticələrin alınmasına və təkliflərin verilməsinə imkan vermişdir:

1. Kiçik və orta sahibkarlığı stimullaşdıran vergi siyasətinin formalaşması hər bir ölkədə fərqli xarakter daşıyır. Ancaq ümumi istiqamətlər vergi inzibatchılığının sadələşdirilməsi, vergi

mədəniyyətinin yüksəldilməsi, iri biznes subyektlərinə nisbətən güzəştli vergi rejimlərinin tətbiq olunması ilə əlaqədardır.

2. Sahibkarlığın inkişafının vergi siyasəti vasitəsi ilə stimullaşdırılması əvvəlcə onun vergi məqsədləri üçün meyarlarının müəyyən olunmasını tələb edir. AR-da mövcud qanunvericiliyə əsasən ancaq kiçik müəssisələrin meyarları

müəyyən edilmişdir. Hansı müəssisələrin orta biznesə və ya mikrofirmalara aid edilməsi məlum deyildir. Beynəlxalq praktikada bu sahədə qəbul edilmiş standartlara əsasın KOS subyektləri müvafiq meyarlar üzrə kiçik, orta və mikrofirmalara bölünürlər. Mikrofirmalara və ya kiçik biznesə tətbiq edilən güzəştlər orta biznesə aid edilmir. Bu nöqteyi-nəzərdən AR-da vergi qanunvericiliyində orta biznesin və mikrofirmaların meyarlarının müəyyən edilməsi zərurəti yaranmışdır. Kiçik və orta sahibkarlığın meyarlarının beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması əhəmiyyətli bir məsələdir.

3. Ölkəmizdə iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə mikrofirmalar və orta sahibkarlıq müəssisələri üçün aşağıdakı meyarlar təklif edilir:

AR-da iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə mikrofirmaların müəyyən edilməsi meyarlarının təklif edilən hədləri:

AR-da iqtisadi fəaliyyət növləri üzrə orta sahibkarlıq subyektlərinin müəyyənəşdirilməsi meyarlarının təklif edilən hədləri:

5. Sadələşdirilmiş vergi rejiminin tətbiqi nəticəsində sahibkarlığın vergi yükü azalmış, mühasibat uçotu və hesabatının təqdim edilməsi əhəmiyyətli dərəcədə sadələşmişdir. Bu vergi növü xüsusilə regionlarda yeni iş yerlərinin açılmasına, kiçik biznes obyektlərinin rəqabət qabiliyyətliliyinin formalaşmasına şərait yaratmışdır. Ancaq müxtəlif fəaliyyət növləri ilə məşğul olan şəxslər gəlir vergisindən yayınmaq məqsədi ilə sadələşdirilmiş vergi ödəyiciləri kimi qeydiyyatda durmaqla faktiki olaraq vergidən yayınrlar. Nəticədə qısa müddət ərzində fəaliyyətini dayandıran vergi ödəyicilərinin sayı artır, bu isə bir çox inzibati xərclərin yaranmasına səbəb olur. Bunun əsas səbəbi fiziki şəxslərin gəlir vergisinin dərəcəsi ilə sadələşdirilmiş vergi dərəcəsi arasında böyük fərqlərin olması ilə bağlıdır.

6. Kiçik biznes subyektlərinin iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində rentabellik dərəcələri bir-birindən fərqlənir. Vergi qanunvericiliyində sadələşdirilmiş vergi dərəcələrindəki fərqlər yalnız fəaliyyət məkanına görə nəzərdə tutulmuşdur. Ancaq həmin vergi dərəcələrinin iqtisadiyyatın sahələrinə görə fərqləndirilməsi məsələlərinə baxılması əhəmiyyətli olardı.

7. Beynəlxalq təcrübədən məlum olur ki, innovativ sahələrin, tədqiqat və bilik yönümlü kapitalın inkişafında sahibkarlıq strukturları xüsusi

rol oynayır. Bu sahələrin inkişafı məqsədi ilə mənfəət və ƏDV-nin azaldılmış və fərqli dərəcələrindən istifadə oluna bilər.

8. Fərdi sahibkarlara və mikrofirmalara vergitutmanın patent sisteminin tətbiqi vergiyə cəlb olunması bir sıra çətinliklər yaradan müxtəlif peşə sahiblərinin legal fəaliyyətini təmin etməklə, əlavə vergi potensialı mənbələrini yara-dardı.

9. Edilən tədqiqatlardan məlum olur ki, kiçik və orta müəssisələrin meyarlarının təyində və onların vergiyə cəlb edilməsində beynəlxalq ümumi qəbul edilmiş qaydalar yoxdur.

10. Sahibkarlığda ƏDV-nin tətbiqi ilə əlaqədar aşağıdakı nəticələrə gəlmək olar:

- ƏDV-ni ödəməkdən azad olunan vergi tutulan əməliyyatların həcmi ilə bağlı müəyyən edilmiş həddən (Maddə 218.1) çox kiçik dəyişmələr kiçik biznes subyektlərinin sadələşdirilmiş vergi rejimindən ümumi vergi rejiminə keçməsinə səbəb olur;

- Sadələşdirilmiş vergi rejimində (ƏDV ödəməyən) fəaliyyət göstərən vergi ödəyiciləri (kiçik biznes subyektlərinin böyük qismi) ümumi vergi ödəyicilərinin 90%-dən çoxunu təşkil etsə də, onlar vasitəsi ilə həyata keçirilən ödəmələr ümumi vergi daxilolmalarının 1-2%-ni təşkil edir;

- ƏDV kimi qeydiyyatdan keçməyən kiçik biznes subyektlərinin inkişaf perspektivləri xeyli dərəcədə məhduddur. Bu problemlərin yoluna qoyulması üçün aşağıdakı tədbirlərin görülməsi məqsədəuyğun olardı:

- AR-da kiçik, orta və mikrofirmaların təsnifat meyarlarının hər biri üçün ayrılıqda müəyyən edilməsi;

- ƏDV-dən vergi tutulan əməliyyatların həcminə görə azadolmanın, əsasən kiçik və mikrofirmalara aid edilməsi;

- Bu həddin mərhələli şəkildə azaldılması və ƏDV ödəyicilərinin sayının artırılması.

- Mikrofirmalar və sahibkarlıq subyektləri üçün azaldılmış ƏDV dərəcələrinin tətbiqi.

ƏDƏBİYYAT SİYAHISI

1. "Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi." Bakı, 2019

2. Rzayev P.Q. Sahibkarlıq fəaliyyətinin stimullaşdırılmasında vergi tənzimlənməsinin

rolu//Azərbaycanın vergi xəbərləri,N. 9. Bakı, 2011. s.211

3. Seyfullayev İ.Z İnnovasiya biznes strategiyasının tərkib elementi kimi. «Strateji menecment» Bakı, Təhsil NPM, 2008, səh.275-314

4. Seyfullayev İ.Z. Marketing Bakı: Təhsil, 2011. s. 404

5. Seyfullayev İ.Z. Vergi və investisiya mühiti bakı: , 2013. 513

6. Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsi<https://www.stat.gov.az/source>

7. <https://www.economy.gov.az/>

Гусейнли Р.Р.

**Роль налоговой политики в стимулировании функционирования
предпринимательского сектора экономики в современную эпоху**

Резюме

Теоретической и методологической основой исследования явились работы зарубежных и местных исследователей и рабочие документы по соответствующей литературе.

Исследовательская информационная база. Информационная база диссертаций составлена Госкомстатом Азербайджана, Министерством налогов, Международным валютным фондом, налоговой системой Азербайджана, интернет-материалами и т. Д.

Объектом исследования является применение налоговых льгот.

Предметом исследования является совершенствование налоговой дискриминации.

Ключевые слова: *предпринимательство, налог, политика, экономика.*

Huseynli R.. R.

**The role of tax policy in stimulating the functioning of the economy's entrepreneurship
sector in modern times**

Summary

The theoretical and methodological basis of the study was the work of foreign and local researchers and working papers on the relevant literature.

Research Information Base. The information base of dissertations has been compiled by the State Statistics Committee of Azerbaijan, the Ministry of Taxes, the International Monetary Fund, the tax system of Azerbaijan, Internet materials, etc.

The object of the study is the use of tax incentives.

The subject of the research is the improvement of tax discrimination.

Keywords: *entrepreneurship, tax, politics, economics.*

Daxil olub: 17. 12.2018

Rəy verib: AMEA İqtisadiyyat Institutunun “Maliyyə, pul-kredit siyasəti” şöbəsinin əməkdaşı i.ü.f.d. Bayramov V. A.